

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดตั้งบริษัทเพื่อบริหารสัญญาร่วมการงาน

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๒๐๙.๑/๖๕๕๐ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า

๑. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๓ อนุมัติในหลักการให้นำกิจการทั้งหมดขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) มาจัดตั้งเป็น ๔ บริษัท คือ บริษัทรวมทุน (Holding Company) บริษัท ทศท. จำกัด บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด และบริษัท กสท. ไปรษณีย์ จำกัด โดยให้บริษัทรวมทุนเป็นบริษัทแม่ของ ๓ บริษัทดังกล่าวตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทฯ รับไปพิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของรัฐในการแปรรูป ทศท. และ กสท. หากเห็นว่าการรวมบริษัท ทศท. และ กสท. จะทำให้รัฐและประชาชนได้รับประโยชน์มากกว่าก็ให้พิจารณารวมบริษัท ทศท. และ กสท. เป็นบริษัทเดียวกันได้

๒. ในขั้นตอนการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของ ทศท. และ กสท. เป็นหุ้นของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทของ ทศท. และ กสท. นั้น คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งฯ ได้ส่งร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดอำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ของทศท. ตามมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และจากการที่ผู้แทนของกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ไปชี้แจงในที่ประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเห็นว่าเนื่องจากเจตนารมณ์ของกฎหมายในการให้รัฐวิสาหกิจที่เข้ากระบวนการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นมีพระราชกฤษฎีกาในการคงสิทธิต่าง ๆ ตามกฎหมายจัดตั้งเดิมนั้น ก็เพื่อให้การดำเนินงานกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในมาตรา ๒๖ วรรคสี่ ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะกำหนดให้อำนาจตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลงเมื่อมีการตรากฎหมายว่าด้วยการดำเนินการที่บริษัทดำเนินการอยู่ ซึ่งส่วนของการแปลงสภาพ ทศท. เป็นบริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) นั้นก็ได้ดำเนินการร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพื่อคงสิทธิต่าง ๆ ที่จำเป็นตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ออกมาใช้บังคับเพื่อกำหนดกติกาในการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของผู้ประกอบการทุกรายแล้ว ซึ่งในมาตรา ๗๙ และ ๘๐ ของพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดสิทธิและอำนาจต่าง ๆ ในการให้บริการโทรคมนาคม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของ ทศท. ไว้แล้ว และ ทศท. ก็ได้แจ้ง

รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมให้นายกรัฐมนตรีทราบ ตามมาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกาคงสิทธิและอำนาจของ ทศท. ดังกล่าวอีก

๓. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ร่วมประชุมหารือกับรัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ประธานคณะกรรมการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ประธานคณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) และผู้บริหาร ทศท. และ กสท. เพื่อกำหนดแนวทางการแปลงสภาพ ทศท. และกสท. เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งผลการประชุมสรุปให้รวม ทศท. และ กสท. (โทรคมนาคม) เป็นบริษัทเดียวกันก่อนกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ โดยใช้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พร้อมทั้งจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมงาน โดยมีกระทรวงการคลังถือหุ้นทั้งหมด โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปศึกษารายละเอียดและแนวทางปฏิบัติ และรายงานผลการพิจารณาให้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน

๔. กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากรัฐบาลได้มีแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับการแปลงสภาพ ทศท. และ กสท. เป็นบริษัทจำกัดดังกล่าวในข้อ ๓ อาจมีผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ จึงใคร่ขอหารือว่า

๔.๑ การจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมงานโดยการโอนสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบและทรัพย์สินของสัญญาร่วมงานเดิมของ ทศท. และ กสท. ไปให้แก่บริษัทดังกล่าวสามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่ บริษัทที่จัดตั้งใหม่จะสืบทอดหน้าที่ของ ทศท. และ กสท. ได้เพียงใด และจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บริษัทบริหารสัญญาร่วมงานสามารถสืบทอด หน้าที่ ความรับผิดชอบ และทรัพย์สิน ซึ่งเป็นของ ทศท. และ กสท. ที่มีอยู่ภายใต้ข้อผูกพันของสัญญาเดิมทุกประการ

๔.๒ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗๙ ซึ่งกำหนดให้ กทช. ดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ ทศท. และ กสท. ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ และขอบเขตการให้บริการที่อยู่ในความรับผิดชอบเดิม และในระหว่างที่ ทศท. และ กสท. ยังไม่ได้รับใบอนุญาต ให้ ทศท. และ กสท. ประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้นั้น การจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมงานตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีผลทำให้บริษัทดังกล่าวได้รับสิทธิเป็นผู้ประกอบกิจการด้านโทรคมนาคมเช่นเดียวกับ ทศท. และ กสท. ตามมาตรา ๗๙ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ด้วยหรือไม่

๔.๓ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๘๐ บัญญัติว่า "การประกอบกิจการโทรคมนาคมของ ทศท. และ กสท. ถ้า ทศท. และ กสท. ได้มีการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาแก่ผู้ใดก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้ผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาผู้นั้นคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุดลง การทำความตกลงเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการอนุญาต สัมปทาน

หรือสัญญา โดยมีใช่เป็นการลดหรือจำกัดสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ มิให้ถือว่าเป็นการกระทำที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความสมบูรณ์ของการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาดังกล่าว” ดังนั้น ในการดำเนินการโอนสัญญาร่วมการทำงานของ ทศท. และ กสท. มาให้กับบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงานซึ่งต้องมาเป็นคู่สัญญากับเอกชนแทน ทศท. และ กสท. จะถือว่าการเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาใหม่ดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์เหมือนสัญญาเดิมทุกประการหรือไม่ ประการใด หรือจะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาใหม่มีผลสมบูรณ์เหมือนเดิม และฝ่ายเอกชนซึ่งเป็นคู่สัญญาเดิมยังคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุดลง

๔.๔ การเปลี่ยนแปลงสถานะของคู่สัญญาใหม่ตามข้อ ๔.๓ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่สัญญาฝ่ายเอกชนในสัญญาร่วมการทำงานทั้งหลายก่อนหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อผูกพันของสัญญายังคงมีผลโดยสมบูรณ์

๕. ในกรณีที่ไม่มี การจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงาน แต่ให้โอนสัญญาร่วมการทำงานทั้งหมด ของ ทศท. และ กสท. มาอยู่ที่บริษัทโทรคมนาคม ใคร่ขอทราบผลการพิจารณาในประเด็นปัญหาทางกฎหมายตามข้อหาหรือข้อ ๔.๑-๔.๔ ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือของกระทรวงการคลังโดยรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การหารือครั้งนี้ สืบเนื่องจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาศึกษารูปแบบและความเป็นไปได้ในการแปลงสภาพองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ในโครงสร้างใหม่โดยเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมที่ให้แยกกันแปลงสภาพ เป็นการให้แปลงสภาพมารวมกันเป็นบริษัทโทรคมนาคมฯ เพียงบริษัทเดียว ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ประกอบการ และทำการจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงานขึ้นอีกบริษัทหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ในฐานะเป็นคู่สัญญากับบริษัทเอกชนผู้เข้าร่วมการงานแทน กสท. และ ทศท. ในสัญญาร่วมการทำงานที่หน่วยงานทั้งสองได้ทำไว้ โดยบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงานเป็นเพียงบริษัทบริหารสัญญาแต่ในนาม (Paper Company) และไม่มีบุคลากรปฏิบัติงาน ซึ่งในทางปฏิบัติต่อไปคงจะต้องทำความเข้าใจกับบริษัทโทรคมนาคมเป็นผู้ดำเนินการตามภาระหน้าที่และข้อผูกพันของสัญญา อีกชั้นหนึ่ง สำหรับรายได้จากสัญญาร่วมการทำงานก็นำส่งกระทรวงการคลังโดยตรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้หารือกันแล้วเกรงว่ารูปแบบดังกล่าวอาจทำให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนยกข้อโต้แย้งได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาซึ่งจะกระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์ของสัญญาและความสามารถของบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงานในการดำเนินการตามข้อตกลงต่าง ๆ ของสัญญาเพื่อใช้เป็นข้ออ้างในการไม่ปฏิบัติตามสัญญาอีกต่อไป ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงเห็นควรหารือปัญหาต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาก่อนที่จะดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้กำหนดประเด็นพิจารณาเป็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ในกรณีที่มีการจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงาน โดยโอนสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบและทรัพย์สินของสัญญาร่วมการงานเดิมของ ทศท. และ กสท. ไปให้แก่บริษัทดังกล่าว ขอรื้อว่า

ประเด็นที่ ๑.๑ (ก) การจัดตั้งบริษัทดังกล่าวสามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้หรือไม่

(ข) บริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานจะสืบทอดสิทธิหน้าที่ของ ทศท. และ กสท. ได้เพียงใด และจะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บริษัทดังกล่าวสามารถสืบทอดสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นของ ทศท. และ กสท. ที่มีอยู่ภายใต้ข้อผูกพันของสัญญาเดิมทุกประการ

ประเด็นที่ ๑.๒ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๗๙ ซึ่งกำหนดให้ กทช. ดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ ทศท. และ กสท. ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ และขอบเขตการให้บริการที่อยู่ในความรับผิดชอบเดิม และในระหว่างที่ ทศท. และ กสท. ยังไม่ได้รับใบอนุญาตให้ ทศท. และ กสท. ประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้นั้น การจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ จะมีผลทำให้บริษัทดังกล่าวได้รับสิทธิเป็นผู้ประกอบกิจการด้านโทรคมนาคมเช่นเดียวกับ ทศท. และ กสท. ตามมาตรา ๗๙ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ด้วยหรือไม่

ประเด็นที่ ๑.๓ ในการดำเนินการโอนสัญญาร่วมการงานของ ทศท. และ กสท. มาให้กับบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานซึ่งต้องมาเป็นผู้สัญญากับเอกชนแทน ทศท. และ กสท. จะถือว่าการเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาใหม่ดังกล่าวมีผลสมบูรณ์เหมือนสัญญาเดิมทุกประการหรือไม่ประการใด หรือต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาใหม่มีผลสมบูรณ์เหมือนเดิม และฝ่ายเอกชนซึ่งเป็นคู่สัญญาเดิมยังคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุดลงตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ประเด็นที่ ๑.๔ การดำเนินการตามข้อ ๑.๓ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่สัญญาฝ่ายเอกชนในสัญญาร่วมการงานทั้งหลายก่อนหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อผูกพันของสัญญา ยังคงมีผลโดยสมบูรณ์

ประเด็นที่ ๒ ในกรณีที่ไม่มี การจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงาน แต่ให้โอนสัญญาร่วมการงานทั้งหมดของ ทศท. และ กสท. มาอยู่ที่บริษัทโทรคมนาคมซึ่งเกิดจากการรวม ทศท. และ กสท. เข้าด้วยกัน ขอรื้อว่าในประเด็นปัญหาทางกฎหมายตามข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ ข้อ ๑.๓ และข้อ ๑.๔ ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาประเด็นข้อหารื้อต่าง ๆ แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ในส่วนของข้อหารื้อการจัดตั้งบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงาน

ประเด็นที่ ๑.๑ (ก) เห็นว่า เมื่อมาตรา ๑๙^๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดว่า รัฐวิสาหกิจหนึ่งจะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้น และจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้ หรือรวมกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของหลายรัฐวิสาหกิจมาจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้ ดังนั้น หากบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยการนำทุนส่วนหนึ่งของ ทศท. และ กสท. มาแปลงเป็นหุ้นของบริษัท และดำเนินการโอนสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบตลอดจนทรัพย์สินของ ทศท. และ กสท. ที่มีอยู่ตามสัญญาร่วมการงาน มาให้บริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานที่จะจัดตั้งขึ้นจึงสามารถกระทำได้ โดยคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะต้องกำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และทรัพย์สินส่วนที่จะโอนไปยังบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณาแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๒๑^๒ ต่อไป

^๑ มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่เสนอแนะรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้น ตามหลักการและแนวทางที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๑๓ (๑) ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ส่วนที่จะโอนให้แก่บริษัทที่จะจัดตั้งขึ้น และส่วนที่จะให้ตกเป็นของกระทรวงการคลัง

(๒) กำหนดพนักงานที่จะให้เป็นลูกจ้างของบริษัท

(๓) กำหนดทุนเรือนหุ้นหรือทุนจดทะเบียนสำหรับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้น และมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้น ตลอดจนรายการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น

(๔) กำหนดชื่อของบริษัท

(๕) กำหนดโครงสร้างการบริหารงานบริษัท รายชื่อกรรมการบริษัท และผู้สอบบัญชีในวาระเริ่มแรก

(๖) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

(๗) จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๖

(๘) จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเงื่อนไขเวลาขุบเลิกรัฐวิสาหกิจ ในกรณีมีการโอนกิจการของรัฐวิสาหกิจไปทั้งหมด

(๙) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีการรับฟังความคิดเห็นในเรื่องตาม (๑)

(๒) (๓) และ (๘)

(๑๐) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจมอบหมาย

รัฐวิสาหกิจหนึ่งจะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นและจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้ และในกรณีที่จะมีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทหลายบริษัทนั้น จะกระทำในคราวเดียวกันหรือไม่ก็ได้ หรือรวมกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของหลายรัฐวิสาหกิจมาจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้

ข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจัดทำขึ้นให้เปิดเผยต่อสาธารณชน เว้นแต่กรณีที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและอาจทำให้รัฐเสียประโยชน์

^๒ มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทตามมาตรา ๑๙ ต่อคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณา

(ข) เห็นว่า ตามมาตรา ๒๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ ได้กำหนดว่า ในวันที่จะจดทะเบียนบริษัทให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติ โอนไปเป็นของบริษัท ดังนั้น บริษัทบริหารสัญญาร่วมงานย่อมเป็นผู้สืบสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบต่างๆ ที่ ทศท. หรือ กสท. มีอยู่ตามข้อผูกพันของสัญญาต่างๆ โดยผลของกฎหมาย เช่นเดียวกับการออกกฎหมายโอนกิจการระหว่างหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ มาตรา ๒๖^๔ วรรคสาม ก็บัญญัติว่า “ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการ

คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจอาจแก้ไขเพิ่มเติมข้อเสนอของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทได้ตามที่เห็นสมควร แล้วเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัทต่อไป

^๓ มาตรา ๒๔ ในวันที่จะจดทะเบียนบริษัทตามมาตรา ๒๒ ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีอนุมัติโอนไปเป็นของ บริษัท หรือเป็นของกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี

ในกรณีนี้ที่โอนไปเป็นของ บริษัทตามวรรคหนึ่ง เป็นวันที่กระทรวงการคลังค้ำประกันอยู่แล้ว ให้กระทรวงการคลังค้ำประกันหนี้สินต่อไป โดยอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมค้ำประกันก็ได้ เว้นแต่จะมีการตกลงกับเจ้าหนี้ให้ลดหรือปลดเปลื้องภาระการค้ำประกันของกระทรวงการคลังนั้น

สิทธิตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ในวันจดทะเบียนบริษัทนั้นด้วย

ส่วนสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ตามกฎหมายที่ราชพัสดุหรือกฎหมายอื่น ให้บริษัทมีสิทธิในการใช้ที่ดินนั้นต่อไปตามเงื่อนไขเดิม แต่ต้องจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๔ มาตรา ๒๖ ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทหรือกฎหมายอื่นมีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐวิสาหกิจดำเนินการใด ๆ ต่อบุคคล ทรัพย์สิน หรือสิทธิของบุคคลหรือมีบทบัญญัติให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการใดหรือได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใด หรือมีบทบัญญัติให้สิทธิพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นกรณีเฉพาะ หรือมีบทบัญญัติคุ้มครองกิจการพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ ให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นมีผลใช้บังคับต่อไป โดยบริษัทมีฐานะอย่างเดียวกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว แต่อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ที่ว่่านั้นอาจจำกัดหรืองดได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและอาจกำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้อำนาจนั้นเป็นของคณะกรรมการคณะหนึ่งคณะใดตามที่กำหนดหรือจะให้แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาให้บริษัทคงมีอำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์เพียงเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินงานที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ การควบคุมให้การใช้อำนาจทางกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้อง และการรักษาประโยชน์ของรัฐประกอบด้วย โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติหรือให้กรณีใดจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งก่อนก็ได้ และคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจต้องเสนอแนะให้ทบทุนแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจประเภทนั้นอยู่เสมอ

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทได้ทำสัญญาที่มีข้อกำหนดให้บุคคลผู้เป็นคู่สัญญาได้มีสิทธิในการดำเนินการใด ให้ถือว่าคู่สัญญาดังกล่าวมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการตามสัญญานั้นต่อไป จนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด แม้ต่อมาจะมีกฎหมายกำหนดให้กิจการนั้นต้องจัดให้มีการ

เปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทได้ทำสัญญาที่มีข้อกำหนดให้บุคคลผู้เป็นคู่สัญญาได้มีสิทธิในการดำเนินกิจการใด ให้ถือว่าคู่สัญญาดังกล่าวมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินกิจการตามสัญญานั้นต่อไปจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด” ดังนั้น สิทธิ และหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าวจึงยังคงมีผลผูกพันอยู่ต่อไปทั้งในส่วนคู่สัญญาฝ่ายรัฐและคู่สัญญาฝ่ายเอกชน

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีข้อสังเกตว่า แม้การสืบสิทธิ และหน้าที่ จะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย แต่การโอนสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และทรัพย์สินตามสัญญาความร่วมมือมายังบริษัทบริหารสัญญาความร่วมมือการงานจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่ไปด้วยว่า จะกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติตามข้อตกลงของสัญญาที่มีอยู่หรือไม่ ซึ่งต้องพิจารณารายละเอียดของสัญญาต่างๆ อย่างรอบคอบ และต้องเตรียมมาตรการรองรับเพื่อมิให้การดำเนินการตามข้อตกลงของสัญญาถูกระทบกระเทือน เช่น การกำหนดขอบเขตภาระหน้าที่ระหว่างบริษัทบริหารสัญญาความร่วมมือการงานและบริษัทโทรคมนาคมฯ (ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของ ทศท. และ กสท. ด้านโทรคมนาคม) และการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อผูกพันที่มีต่อคู่สัญญาฝ่ายเอกชนระหว่างบริษัททั้งสอง เป็นต้น มิฉะนั้น ก็จะเป็นช่องทางให้คู่สัญญาฝ่ายเอกชนยกเป็นข้ออ้างในการไม่ปฏิบัติตามสัญญาตามที่หน่วยงานหัวหน้าเกรง

ประเด็นที่ ๑.๒ โดยที่ผู้แทนกระทรวงการคลังได้ชี้แจงที่มาของข้อหาเรื่องนี้ว่า สืบเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจว่า หากบริษัทบริหารสัญญาความร่วมมือการงานจะเข้ามาเป็นคู่สัญญาในสัญญาความร่วมมือการงานแทน กสท. หรือ ทศท. นั้น บริษัทบริหารสัญญาความร่วมมือการงานต้องมีสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมด้วย มิเช่นนั้นคู่สัญญาฝ่ายเอกชนอาจยกเป็นข้ออ้างว่า บริษัทบริหารสัญญาความร่วมมือการงานไม่อาจปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม และถือเป็นเหตุในการไม่ปฏิบัติตามสัญญาได้ ในประเด็นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เห็นว่า มาตรา ๗๙^๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.

แข่งขันโดยเสรีก็ตาม

อำนาจของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง อำนาจของรัฐมนตรีผู้กำกับดูแล อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสามเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อมีการตรากฎหมายว่าด้วยการดำเนินการที่บริษัทตามวรรคหนึ่งหรือคู่สัญญาตามวรรคสามดำเนินการอยู่ โดยกิจการของบริษัทหรือของคู่สัญญาดังกล่าวแล้วแต่กรณี ต้องอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้นตามหลักการแห่งความเท่าเทียมกันอย่างเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจและในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้กิจการนั้นต้องได้รับอนุญาต หรือสัมปทาน หรือต้องดำเนินการใด ๆ ถ้าบริษัทหรือคู่สัญญาดังกล่าวมีคำขอให้อนุญาตหรือให้สัมปทานหรือให้ดำเนินการดังกล่าวได้ สำหรับกรณีของคู่สัญญาให้มีสิทธิดังกล่าวได้เท่าระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญา เว้นแต่คู่สัญญาจะยินยอมสละสิทธิดังกล่าว หรือคณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงโดยชัดแจ้งค่าเสียหายให้ตามความเป็นธรรม

อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ตามวรรคหนึ่งให้สิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

^๕ มาตรา ๗๙ ให้คณะกรรมการดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจการ ขอบเขตการให้บริการ รวมทั้งสิทธิต่าง ๆ ในการให้บริการโทรคมนาคมเท่าที่อยู่

๒๕๔๔ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ ทศท. และ กสท. โดยในระหว่างที่ยังมิได้รับใบอนุญาตก็ให้หน่วยงานทั้งสองประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้นั้น เป็นบทเฉพาะกาล โดยเป็นการรองรับสิทธิในการประกอบกิจการที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ใช้บังคับ ซึ่งเมื่อตามระบบเดิม เป็นการผูกขาดโดย ทศท. และ กสท. กฎหมายจึงให้ออกใบอนุญาตให้แก่องค์กรดังกล่าว ส่วนบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานนั้น เมื่อได้รับโอนสิทธิ หน้าที่ ตามสัญญาร่วมการงานที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ใช้บังคับจาก กสท. และ ทศท. แล้ว จึงถือได้ว่าเป็นการรับโอนส่วนหนึ่งของกิจการโทรคมนาคมที่มีอยู่เดิม ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ใช้บังคับ บริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานจึงสามารถดำเนินกิจการนั้นต่อไปได้ ทั้งนี้ ภายใต้อำนาจที่ได้อ้างไว้แล้วในประเด็นที่ ๑.๑ (ข)

ประเด็นที่ ๑.๓ เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงคู่สัญญาจาก กสท. และ ทศท. มาเป็นบริษัทบริหารสัญญาร่วมการงานตามข้อหาข้อนี้ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๙^๖ ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ ซึ่งมาตรา ๒๖^๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ได้บัญญัติรับรองสิทธิของคู่สัญญาของรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการแปลงสภาพว่ายังคงมีสิทธิที่จะดำเนินการกิจการตามสัญญานั้นต่อไปจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด ดังนั้น กรณีจึงไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของสัญญาโดยตรง เว้นแต่การดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามสัญญาร่วมการงานที่ได้ตกลงไว้

ประเด็นที่ ๑.๔ เห็นว่า การดำเนินการตามข้อ ๑.๓ แม้จะมีผลเป็นการเปลี่ยนคู่สัญญาฝ่ายรัฐซึ่งย่อมมีฐานะเป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ตามข้อตกลงของสัญญา แต่เป็นการเปลี่ยนโดยผลของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ จึงถือได้ว่าเป็นการดำเนินการแปลงสภาพหน่วยงานของรัฐโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย เมื่อพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ มิได้กำหนดให้การ

ในความรับผิดชอบดำเนินการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตตามมาตรา ๘

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ได้รับบริการอยู่เดิม และการพัฒนาเพื่อให้มีการบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพหรือการอื่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย แจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการโทรคมนาคมให้คณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยและองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงของสัญญาที่รัฐวิสาหกิจได้ทำไว้กับเอกชนต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงเห็นว่า การดำเนินการตามข้อ ๑.๓ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาฝ่ายเอกชน ทั้งนี้ เว้นแต่สัญญาร่วมการทำงานจะได้กำหนดไว้ว่ากรณีดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญา ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา^๙ และแนวคำพิพากษากฎีกา^{๑๐} เกี่ยวกับการโอนกิจการระหว่างหน่วยงานของรัฐโดยบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งวินิจฉัยว่าไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีข้อสังเกตว่า แม้ในทางกฎหมายการดำเนินการตามข้อ ๑.๓ ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาฝ่ายเอกชนก็ตาม แต่เพื่อป้องกันข้อหวั่นเกรงต่าง ๆ ของหน่วยงานเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญาฝ่ายเอกชน การดำเนินการดังกล่าวควรทำการเจรจาและได้รับความเห็นชอบจากคู่สัญญาฝ่ายเอกชน

ประเด็นที่ ๒ เห็นว่า บริษัทโทรคมนาคมฯ เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการรวมกิจการของ ทศท. และ กสท. (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม) ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๙^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ อย่างไรก็ตาม การที่จะให้บริษัทดังกล่าวรับโอนสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนทรัพย์สินตามสัญญาร่วมการทำงานที่ ทศท. และ กสท. ได้ทำไว้ ก็จะมีประเด็นในการพิจารณาตามความเห็นที่ได้ให้ไว้ข้างต้น เช่นเดียวกับกรณีบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงาน เนื่องจากบริษัททั้งสองต่างเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่จากการแปลงทุนของ ทศท. และ กสท. และได้รับโอนสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนทรัพย์สิน ตามสัญญาร่วมการทำงานมาโดยผลของกฎหมาย อย่างไรก็ตามในกรณีของบริษัทโทรคมนาคมฯ จะมีข้อแตกต่างจากบริษัทบริหารสัญญาร่วมการทำงาน ตรงที่บริษัทโทรคมนาคมฯ จะมีลักษณะเป็นบริษัทที่เป็นผู้ประกอบการ (operator) กิจการโทรคมนาคมตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และเป็นบริษัทที่เข้าสืบทอดหน้าที่ตามสัญญาร่วมการทำงานเดิมจาก กสท. และ ทศท. ในขณะเดียวกัน ซึ่งอาจมีข้อดีคือบริษัทโทรคมนาคมฯ ย่อมมีความสามารถที่จะปฏิบัติตามข้อผูกพันของสัญญาได้โดยมิต้องมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน เนื่องจากการ

^๙ บันทึก เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแปรสภาพการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย บริษัททำอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งใหม่ จำกัด และการพัฒนาทำอากาศยานที่เกี่ยวข้อง (คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เรื่องเสร็จที่ ๕๒๓/๒๕๔๓) ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๘๘๐ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๓

^{๑๐} คำพิพากษากฎีกาที่ ๒๕๑๖/๒๕๓๘ โจทก์ได้รับโอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้สินและเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนประชาบาลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารฯ เป็นการโอนโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติว่าด้วยการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สำหรับการฟ้องผู้ต้องรับผิดชอบตามสัญญาจ้างเหมาและผู้ทำละเมิดเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าว จึงโอนมาเป็นของโจทก์

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

รวมตัวของคู่สัญญาเดิม (ทศท. และ กสท.) โดยตรง แต่มีข้อเสียคือลักษณะดังกล่าวอาจทำให้ คู่สัญญาฝ่ายเอกชนยกข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการจ่ายค่าส่วนแบ่งรายได้ให้แก่บริษัทโทรคมนาคมฯ ซึ่ง คู่สัญญาฝ่ายเอกชนเห็นว่าก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๕